

Sport als playground voor integratie

Informatie voor COA over samenwerken
met sportverenigingen

Sport als playground voor integratie

Informatie voor COA over samenwerken met sportverenigingen

1. Positieve effecten van sport en bewegen

Sport- en beweegactiviteiten zorgen voor een zinvolle dagbesteding van bewoners op COA-opvanglocaties. Zij bieden mooie kansen om verschillende positieve effecten voor de doelgroep te bereiken. Zo kan het de lichamelijke en mentale gezondheid (gezonde leefstijl) verbeteren, een isolement doorbreken, participatie en sociale contacten bevorderen, het kan een laag zelfbeeld en een negatieve beeldvorming wegnemen en het biedt structuur en daarmee richting aan leefstijl en dagbesteding. Door te sporten en bewegen worden mensen weer energiek en hebben vervolgens meer motivatie om aan andere activiteiten deel te nemen. Sport- en beweegactiviteiten helpen bovendien de sfeer op het centrum te verbeteren.

"Sport heeft me geholpen met mijn problemen en trauma's om te gaan. Ik ben hen daar heel dankbaar voor."

citaat asielzoeker

2. Maak ruimte voor beleid en uitvoering

Daarom is aandacht voor sport en bewegen op en rond een COA-locatie zo belangrijk. Dat kan als onderdeel van het activerings-, gezondheids- en/of inburgeringsbeleid. Speciale aandacht en inzet is nodig om bewoners te motiveren en interesseren om mee te doen aan sportactiviteiten. Dat vraagt om visie en beleid op sport en bewegen en een COA-medewerker die verantwoordelijk is voor de uitvoering van dat sportbeleid. Bijvoorbeeld een specifieke sportmedewerker of eventueel een woonbegeleider of activeringsmedewerker, met sport in het activiteitenpakket.

3. Maak gebruik van voorzieningen op en rond de locatie

Veel opvanglocaties beschikken over speeltuintjes, pleintjes en veldjes, die geschikt zijn voor laagdrempelige sportactiviteiten. Vaak is er ook een (bescheiden) fitnessruimte en enkele locaties beschikken over een sportzaal(tje). Om een passend beweegaanbod te creëren kan daarnaast gebruik worden gemaakt van sportfaciliteiten van de gemeente en van sportverenigingen in de buurt, bijvoorbeeld zwembaden, voetbalvelden en tennisbanen. Informeer naar mogelijkheden bij de gemeenteambtenaar Sport of bij de buurtsportcoach.

4. Organiseer activiteiten met sportverenigingen

Voor het creëren van een duurzaam en veelzijdig sportaanbod is samenwerken met sportverenigingen een aanrader. Benut het lokale netwerk. Het voordeel is dat bewoners hierbij sociale contacten aangaan met buurt- en dorpsbewoners en daardoor extra vaardigheden aanleren die in de Nederlandse maatschappij goed van pas komen.

Laagdrempelige activiteiten kunnen, met medewerking van (trainers van) de sportvereniging, op het centrum plaatsvinden. Denk hierbij aan fiets-, loop- en wandelgroepen en activiteiten voor vrouwen/meisjes en kinderen. Kennismakingsactiviteiten kunnen (eenmalig of tijdelijk) op het centrum worden georganiseerd, met het idee deze bij de club voort te zetten.

Bewoners kunnen buiten het centrum individueel deelnemen in reguliere trainingsgroepen bij de sportorganisatie en soms zelfs deelnemen aan (competitie)wedstrijden. Ook kunnen bewoners deelnemen aan een wedstrijd, een toernooi of een sportdag. Deelnemen kan met een team van COA, maar ook met gemengd samengestelde teams, waarin bewoners van de COA-opvanglocatie mengen met leden van de club en/of met dorpsbewoners.

5. Begin met een behoeftepeiling

Voorafgaand aan het opstellen van een beweegaanbod, kan je een behoeftepeiling onder bewoners doen. Een paar extra vragen bij de intake leveren een goed inzicht in ervaring en wensen op sportgebied. Andere manieren om de sportbehoefte van bewoners te peilen zijn:

- individueel aanspreken
- groepsgewijze peilingen, bijvoorbeeld tijdens een koffieochtend voor vrouwen
- focusgroep gesprekken
- een wekelijks sportspreekuur
- instellen van een bewonersgroep voor sport

Uit ervaring blijkt dat de wensen van de bewoners uitgaan naar voetbal, fitness, volleybal, basketbal en zwemmen. Vrouwen noemen vaak dansactiviteiten en zumba. Fietsen en fietslessen vinden ook veelvuldig plaats en zijn nuttig voor het vervoer naar de sportactiviteiten. Afhankelijk van de wensen van bewoners en het sportaanbod in de buurt, zijn natuurlijk ook andere activiteiten mogelijk.

6. Investeer in de werving van deelnemers

Ervaring leert dat er allerlei redenen zijn voor een wisselvallige opkomst van de doelgroep, zoals slechte promotie, vertrek uit het centrum, niet lekker in hun

vel zitten, belangrijkere problemen eisen aandacht op, weersomstandigheden, afstand en vervoer, etc. Op de opvanglocatie is dus continue promotie van activiteiten nodig. Meermaals persoonlijk aanspreken werkt het best. Ook vlak voor de start van de activiteit. Dat kunnen de COA-sportmedewerkers zelf doen of zij vragen actieve bewoners om dit te doen. Gebruik maken van WhatsApp in de communicatie met deelnemers werkt ook. Alle andere promotieactiviteiten werken alleen in combinatie met bovenstaande.

7. Tips voor de organisatie van sportactiviteiten

- **lidmaatschappen**
Maak goede afspraken met de sportvereniging over (flexibele) lidmaatschappen voor bewoners.
- **Nederlandse sportcultuur**
Informeert de bewoners over de cultuur (geschreven en ongeschreven regels) van Nederlandse sportverenigingen
- **contributie**
Bespreek flexibele betalingsregelingen met de vereniging, zoals betaling per keer, per maand en per jaar, maar ook betaling door het verrichten van vrijwilligerswerk voor de club. Neem de verantwoordelijkheid voor contributiebetalen door bewoners richting verenigingen en maak gebruik van kortingsregelingen.
- **vervoer**
Voorkeur hebben activiteiten op loop- of fietsafstand. Organiseer vervoer met vrijwilligers van COA, de sportvereniging, de geloofsgemeenschap of de gemeente. De kosten van OV lopen al snel te hoog op.
- **planning**
Houd rekening met religieuze en culturele feestdagen en gebruiken. Start bij voorkeur met activiteiten in het voorjaar en in de zomer. Kou en regen kunnen een extra drempel vormen.
- **kleding**
Attendeer de bewoners op de aanschaf van goedkope sportkleding en materialen via een kringloopcentrum. Organiseer inzamelacties met de sportvereniging.

8. Vijf tips voor succesvolle samenwerking tussen COA en sportverenigingen

- ➔ Zorg voor een duurzaam sportbeleid bij COA, met voldoende uitvoeringscapaciteit en een vast aanspreekpunt voor sportverenigingen
- ➔ Realiseer je dat maatschappelijke ontwikkelingen (zoals de sfeer in de gemeenschap en de in- en doorstroom van vluchtelingen) van invloed zijn op de medewerking vanuit sportverenigingen
- ➔ Onderhoud goed persoonlijk contact met de contactpersonen van de sportverenigingen (korte lijntjes), maak afspraken over de taakverdeling en leg deze vast, wees regelmatig zichtbaar aanwezig bij de club en introduceer nieuwe deelnemers
- ➔ Informeer de doelgroep over sporten in Nederland en informeer sportverenigingen over de doelgroep (doe aan verwachtingsmanagement)
- ➔ Zorg ervoor dat COA en de sportvereniging hetzelfde doel nastreven en beiden meerwaarde zien in de samenwerking. Organiseer indien nodig, onderlinge steun richting achterban.

In deze reeks verschenen ook:

- Informatie voor gemeenten/buurtsportcoaches over samenwerking tussen COA en sportverenigingen
- Informatie voor sportverenigingen over samenwerken met COA

www.kenniscentrumsport.nl/sportalsplayground/

Meer informatie over de organisatie van sportactiviteiten voor bewoners van COA-opvanglocaties en over samenwerking van sportverenigingen met COA lees je in de rapportage 'Sport als playground voor integratie', kennisontwikkeling project Sport en Vluchtelingen.

“Over 2 dagen of morgen vertrekt hij naar Nijmegen, dus dan gaat hij zich daar inschrijven bij een kickboks-schoon. Dus ja en dat is wel iets. Dit boksen hier heeft hem schijnbaar wel echt verder geholpen om straks makkelijker die stap te nemen.”
citaat trainer kickboksen

“Je ziet hoe ze terugkomen van het sporten en als je ze dan hoort..., ze fleuren gewoon helemaal op. Als ze dan met sport bezig zijn, dus even niet met hun procedure of familie in het land van herkomst, is dat gewoon leuk om te zien, daar krijg ik ook energie van.”
citaat COA-medewerker

Tip!

Op www.allesoversport.nl komt alle kennis over sport en bewegen samen.

© Kenniscentrum Sport: het project is uitgevoerd in samenwerking met NOC*NSF en COA, juni 2017

Contact
T 0318 - 490 900
info@kcsport.nl
www.kenniscentrumsport.nl

